

Ældre spejder efter unges talent

Ældre Sagen stiller frivillige mentorer til rådighed for unge mennesker

Af Jakob Melgaard

”Der er altid noget, man er god til. Det er bare om at finde ud af, hvad det er.” Sådan sagde Otto Brandenburg, da han i rollen som kranføreren Ole skulle give et godt råd til Gummi Tarzan.

Det er 40 år siden, at Gummi Tarzan blev vist i biografene, men budskabet gælder stadig: Der er også i dag brug for, at voksne og erfarne mennesker fortæller usikre unge mennesker, at der er noget, de er gode til.

Derfor samarbejder Ældre Sagen med Landsforeningen Talentspejderne om at matche livserfarne seniorer med unge mennesker, der måske mangler troen på egne evner. Målgruppen er unge på 7. til 10. årgang. Unge, der lige som Gummi Tarzan ikke selv kan se, hvad de er gode til.

”I virkeligheden er der nok ikke nogen, som ikke ville have godt af sådan et forløb. Det er svært at være ung i dag med alle de beslutninger, der skal tages: Hvem er jeg? Hvad kan jeg? Hvad har jeg lyst til? Hvordan bliver jeg til den, jeg har lyst til at være?” siger Line Brinch Olesen. Hun er viceskoleleder på Skolen i Midten i Hedensted Kommune.

Hun er glad for, at hendes skole er en del af ordningen, og hun ville gerne benytte den endnu mere.

”Jeg benytter mig meget af Talentspejderne, og jeg tager glad imod, hver gang der kommer en nyuddannet. Det er et megagodt arrangement, og de unge vokser af det,” fortæller hun.

Fokus på det positive

Den daglige leder af Talentspejderne hedder Tom Pedersen. Det var ham, der for et årti siden fik ideen til ordningen, da han var mentor for en gruppe kriminelle mellem 18 og 25 år. Arbejdet var givende for begge parter, men Tom Pedersen kunne ikke lade være med at tænke på, at det havde været godt, hvis han havde haft fat i de unge mennesker lidt tidligere.

”Når først de er på sidespor som halvvoksne, så kan det være svært at få dem på rette spor igen. Men hvis nu man

når dem, mens ‘grenene stadig er bløde’, så man kan dreje dem lidt her og der,” fortæller han.

I 2011 fik Talentspejderne 2,8 millioner kroner i satspuljemidler at arbejde med, og det førte til den organisation, der er i dag.

”Det er indgangen til de unge, at man fokuserer på de ting, de er gode til. Så opbygger vi en tillid, og – og det er det forunderlige – når man hjælper mennesker gennem det, de er gode til, så åbner de sind og hjerte op for de udfordringer, de har i deres liv,” siger han.

I dag bygger Talentspejdernes program på simple samtaleværktøjer, som alle kan bruge. Et mentor-forløb strækker sig over 24 ugentlige møder af halvdanden times varighed, som alle har en mere eller mindre fast dagsorden, så man ved, hvad man skal lave til alle 24 møder.

Du behøver ikke have en bestemt baggrund for at være mentor. Det vigtigste er en lyst til at arbejde med andre mennesker. Talentspejderne hjælper med et indledende mentorkursus og løbende supervision og vejledning.

”Vi giver mentorerne samtaleteknikker og værktøjerne til at finde de unges talenter, og så skal de bare bruge deres livserfaring til at snakke med de unge,” fortæller Tom Pedersen om programmet, der i dag findes i 18 kommuner over hele landet. Ambitionen er, at det skal være landsdækkende, men det kræver, at flere mentorer melder sig under fanerne. ■

GIV DET VIDERE

Ældre Sagens samarbejde med Talentspejderne er en del af Giv det videre-projektet. Det handler om at vise, at ældre har ressourcer og kompetencer, der er brug for. Samtidig kan ældre stadig lære nyt af unge mennesker.

Marcus 15 år, skoleelev:

Jeg har fået mere selvtillid

Marcus Kattrup er en af de unge, der har haft gavn af et forløb hos Talentspejderne

Af Jakob Melgaard Foto Privat

Marcus Kattrup går i 9. klasse på Skolen i Midten i Hedensted. Han vil gerne fortælle om sine oplevelser med Talentspejderne, men først efter klokken 14, for indtil da går han i skole, og skolen kommer i første række.

“Før i tiden kunne jeg godt have fundet på at sige, at jeg lige skulle ud og snakke med en, men nu, hvor vi er så tæt på eksamen, så vælger jeg altså at gøre sådan noget efter skole,” siger han og lyder mere fornuftig og ældre end sine 15 år.

Marcus Kattrup fik tilbudt et mentor-forløb med Talentspejderne, da han gik i 7. klasse. Det var primært skolens viceleder og hans egen mor, der syntes, at det ville være en god idé, mens Marcus selv var mindre begejstret. Han var endda ved at springe fra undervejs, men i dag er han glad for, at han holdt ud.

“Der var meget uro i min klasse, og jeg var en af dem, der nogle gange startede det. Og så mente de, at det kunne hjælpe mig til at koncentrere mig og følge mere med i timerne. Og det har hjulpet,” fortæller han.

Motivation og selvtillid

Til at begynde med var Marcus meget skeptisk. Det var bestemt ikke med hans gode vilje, at han mødtes med sin mentor. Men efterhånden fandt han så ud af, at der var noget i det for ham.

“De første par gange var det mere sådan ‘Ej, nu skal jeg bare overstå det.’ Men så gik det op for mig, at ‘han hjælper mig. Han er der for mig!’ Så begyndte det at blive sjovt,” fortæller Marcus, som hurtigt mærkede en positiv effekt på sin egen indsats i skolen. Ved hvert møde skulle han

nemlig fortælle sin mentor, hvordan det var gået i skolen siden sidst, og så var det sjovest, hvis han havde noget positivt at berette.

“Og så gik det op for mig, at jeg var begyndt at lave mere i timerne. Jeg var faktisk lidt overrasket over, at det gik så stærkt. Det begyndte at blive bedre i slutningen af 7. klasse, og da jeg kom tilbage i 8. klasse, havde jeg fået en helt anden tro på tingene. Jeg blev motiveret til at gøre mig umage,” siger han.

Efter sommerferien skal Marcus Kattrup en tur på efterskole, hvor han skal tage 10. klasse. Hvad der kommer derefter, ved han ikke rigtigt. Måske skal han aftjene sin værnepligt, måske noget andet. Men uanset hvad han vælger, så tror han på, at det nok skal gå – hvis bare han arbejder hårdt for det.

“Jeg har fået meget mere selvtillid i skolen. Jeg har fået en lyst til at arbejde for det, for det kommer ikke bare af sig selv. Det er gået op for mig, at det er dumt at spilde min skoletid, når jeg nu kan få så meget godt ud af det. Og man kan godt gå i skole og stadig have det sjovt,” siger han. ■

Jeg har fået en lyst til at arbejde for det, for det kommer ikke bare af sig selv

MARCUS KATTRUP, SKOLELEV

Valborg 66 år, talentspejder:

Jeg bruger mig selv som rollemodel

Valborg Balling Rusbjerg er i gang med sit andet mentorforløb

Af Jakob Melgaard Foto Michael Drost-Hansen

Efter at have arbejdet som skolelærer i over 38 år, kunne Valborg Balling Rusbjerg ikke bare sidde stille, da hun for et par år siden gik på efterløn. Løsningen var at begynde som mentor hos Landsforeningen Talentspejderne.

“Jeg har altid arbejdet med børn og unge mennesker, og det er en passion for mig at kunne få lov til at gøre noget for et ungt menneske,” fortæller hun.

“Jeg gør det først og fremmest, fordi jeg følte, at jeg, da jeg gik fra arbejdsliv til seniorliv, fik frigivet en masse energi, som jeg skulle have brugt. Jeg har krudt i rumpen, jeg kan godt lide at være i gang med noget. Min hverdag skal fyldes ud. Jeg har været igennem et mentorforløb på seks-otte måneder, og nu er jeg i gang med mit andet forløb. Vi er nået til møde otte ud af de 24 møder, vi afholder,” fortæller hun.

Hele forløbet er meget struktureret, og mentoren har en udførlig plan med dagsordener og fremgangsmåder for alle møderne. Det betyder dog ikke, at Valborg Balling Rusbjerg ikke må bruge sig selv, og det gør hun – på en naturlig måde.

“Det er vigtigt at få opbygget et godt tillidsforhold. Vi starter med at gå en tur, hvor vi bare går og småsnakker, så jeg kommer lidt ind på det unge menneske. Nogle er frembrusende, andre holder lidt igen. Men jeg går varmt frem og passer på at lade den unge fortælle selv,” siger hun og tilføjer, at hun trækker ganske meget på sin egen fortid.

“Jeg bruger mig selv som rollemodel. Jeg har selv været barn, ung, voksen. Jeg kan huske, hvordan det var, da jeg stod i det. Så kan de se, at det er ikke unormalt, at de ikke

ved, hvad de vil efter folkeskolen. De kan se, at de stadig kan nå at beslutte sig,” fortæller hun.

Lys i øjnene

En vigtig del af møderne er, at de unge skal lære at få øjne op for deres egne stærke sider.

“Mange af dem tænker ‘Jeg kan ikke så meget. Jeg synes ikke, jeg er god. Hvad skal jeg gøre?’ Der støtter jeg dem og hjælper dem til at få selvindsigt,” fortæller Valborg.

Op når det hele går op i en højere enhed, når den unge pludselig får styr på noget, der før var helt uoverskueligt, så rører det også ved Valborg Balling Rusbjerg.

“At se lyset i deres øjne, det giver mig positiv energi,” siger hun.

“Som ung havde jeg også udfordringer, som jeg ikke snakkede med mine forældre om. Så går man med den her sten inde i brystet, som man ikke kan få løsnet. Men når jeg mærker, at der kommer et lille skred ... så bliver jeg rigtig glad indvendig. Det rører mig meget,” siger hun.

“Jeg får meget ud af det selv. Jeg føler, at jeg bedre kan følge med. Som lærer kunne jeg mærke, hvad der rørte sig, men det er sværere, når man ikke arbejder og ikke har kollegaerne mere,” siger hun.

“Jeg spiller også golf, og det fylder også. Men det er arbejdet som mentor, der giver mest mening, og jeg har stadig brug for at føle de unge mennesker: At føle, at jeg gør en forskel for dem. At hjælpe dem med at navigere sikkert gennem det svære teenagerliv, det brænder i mig,” siger hun. ■